

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Istuntoasiakirja

31.7.2009

B7-0000/2009

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

suullisesti vastattavien kysymysten B7-0000/2009 ja B7-0000/2009 johdosta
työjärjestyksen 115 artiklan 5 kohdan mukaisesti

ilmastonmuutoksesta ja kehitysmaista Kööpenhaminassa pidettävän
Yhdistyneiden Kansakuntien ilmastokokouksen yhteydessä

Eva Joly
kehitysyhteistyövaliokunnan puolesta

**Euroopan parlamentin päätöslauselma ilmastonmuutoksesta ja kehitysmaista
Kööpenhaminassa pidettävän Yhdistyneiden Kansakuntien ilmastokokouksen
yhteydessä**

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien, Euroopan parlamentin ja komission 20. joulukuuta 2005 antaman yhteisen julkilausuman Euroopan unionin kehityspolitiikasta: "Eurooppalainen konsensus" ja erityisesti sen 22, 38, 75, 76 ja 105 kohdan¹,
- ottaa huomioon Agenda 21:n, ympäristöä ja kehitystä koskevan Rio de Janeiron julistuksen, metsien kestävää hoitoa koskevien periaatteiden julistuksen, jonka yli 178 hallitusta hyväksyi Rio de Janeirossa (Brasilia) 3.–14. kesäkuuta 1992 pidetyssä YK:n ympäristö- ja kehityskonferenssissa (UNCED) ja jonka periaatteet vahvistettiin painokkaasti Johannesburgissa (Etelä-Afrikka) 26. elokuuta–4. syyskuuta 2002 pidetyssä kestäväen kehityksen huippukokouksessa (WSSD),
- ottaa huomioon ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen (UNFCCC) ja sen Kioton pöytäkirjan,
- ottaa huomioon Yhdistyneiden Kansakuntien 8. syyskuuta 2000 antaman vuosituhatjulistuksen, jossa asetetaan vuosituhannen kehitystavoitteet kansainvälisen yhteisön yhteisesti sopimaksi köyhyiden poistamisen perusteeksi,
- ottaa huomioon Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) jäsenmaiden kehitys- ja ympäristöministerien 4. huhtikuuta 2006 hyväksymän julistuksen ilmastonmuutokseen sopeutumisen sisällyttämisestä kehitysyhteistyöhön,
- ottaa huomioon Afrikan ja EU:n kumppanuuden ilmastonmuutoksen alalla osana ensimmäistä toimintasuunnitelmaa (2008–2010) EU:n ja Afrikan yhteisen strategian täytäntöönpanemiseksi,
- ottaa huomioon Balissa (Indonesia) joulukuussa 2007 järjestetyssä YK:n ilmastonmuutoskonferenssissa hyväksytyn Balin etenemissuunnitelman,
- ottaa huomioon ilmastonmuutosta koskevan YK:n puitesopimuksen (UNFCCC) osapuolten 14. konferenssin (COP) ja neljännen konferenssin, joka toimi Kioton pöytäkirjan osapuolten kokouksena Poznanissa (Puola) 1.–12. joulukuuta 2008,
- ottaa huomioon 11. maaliskuuta 2003 annetun komission tiedonannon ilmastonmuutoksesta ja kehitysyhteistyöstä (KOM(2003)0085),

---

¹ EYVL C 46, 24.2.2006, s. 1.

- ottaa huomioon 24. marraskuuta 2004 hyväksytyt neuvoston päätelmät ja ilmastomuutosta koskevan toimintasuunnitelman kehitysyhteistyön yhteydessä 2004–2008,
- ottaa huomioon 10. tammikuuta 2007 annetun komission tiedonannon maailmanlaajuisen ilmastomuutoksen rajoittamisesta kahteen celsiusasteeseen – Toimet vuoteen 2020 ja sen jälkeen (KOM(2007)0002),
- ottaa huomioon 18. syyskuuta 2007 annetun komission tiedonannon maailmanlaajuisen ilmastomuutosliittouman luomisesta Euroopan unionin ja ilmastomuutokselle altteimpien köyhien kehitysmaiden välille (KOM(2007)0540),
- ottaa huomioon 21. lokakuuta 2008 antamansa päätöslauselman maailmanlaajuisen ilmastomuutosliittouman luomisesta Euroopan unionin ja ilmastomuutokselle altteimpien köyhien kehitysmaiden välille¹,
- ottaa huomioon 28. tammikuuta 2009 annetun komission tiedonannon "Kohti kattavaa ilmastopimusta Kööpenhaminassa" (KOM(2009)0039),
- ottaa huomioon 11. maaliskuuta 2009 antamansa päätöslauselman EU:n strategiasta kattavan ilmastomuutosopimuksen tekemiseksi Kööpenhaminassa ja riittävän rahoituksen myöntämisestä ilmastomuutospolitiikalle²,
- ottaa huomioon 9. huhtikuuta 2009 annetun yhteisen AKT–EU-edustajakokouksen päätöslauselman ilmastomuutoksen sosiaalista vaikutuksista ja ympäristövaikutuksista AKT-maissa³,
- ottaa huomioon 25. kesäkuuta 2009 hyväksytyt neuvoston päätelmät ympäristönäkökohtien huomioon ottamisesta kehitysyhteistyössä,
- ottaa huomioon OECD:n vuonna 2007 laatiman raportin "Stocktaking of Progress on Integrating Adaptation to Climate Change into Development Co-operation Activities",
- ottaa huomioon hallitustenvälisen ilmastomuutospaneelin (IPCC) työryhmän raportit ja erityisesti IPCC:n työryhmän II osuuden ("Climate Change Impacts, Adaptation and Vulnerability") neljännessä arviointikertomuksessa,
- ottaa huomioon YK:n kehitysohjelman (UNDP) raportin 2007/2008 "Fighting climate change: Human solidarity in a divided world",
- ottaa huomioon Maailmanpankin ja Kansainvälisen valuuttarahaston raportin "Global Monitoring Report 2008: MDGs and the Environment – Agenda for Inclusive and Sustainable Development",
- ottaa huomioon OECD:n julkaisun "Environmental Outlook to 2030", joka ilmestyi 5. maaliskuuta 2008,

---

¹ P6_TA(2008)0491.

² P6_TA(2009)0121.

³ AKT-EU/100.383/09/lopullinen.

- ottaa huomioon Global Humanitarian Forum -järjestön toukokuussa 2009 julkaiseman raportin "Human Impact Report: Climate Change – The Anatomy of a Silent Crisis",
  - ottaa huomioon toukokuussa 2009 Ruotsissa annetun komission kertomuksen ilmastonmuutoksesta ja kehitysyhteistyöstä, jossa käsitellään katastrofiriskien vähentämistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista kehitysmaissa "Closing the Gaps: Disaster risk reduction and adaptation to climate change in developing countries",
  - ottaa huomioon komissiolle ja neuvostolle 2. syyskuuta 2009 esitetyt kysymykset aiheesta "Ilmastonmuutos, kehitysmaat ja YK:n Kööpenhaminan ilmastokokous" (O-0000/2009 – B7-0000/2009, O-0000/2009 – B7-0000/2009),
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 115 artiklan 5 kohdan ja 110 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että kehitysmaat ovat vaikuttaneet ilmastonmuutokseen vähiten, mutta kärsivät eniten sen vakavimmista seurauksista maantieteellisen suojattomuutensa sekä sen vuoksi, että ne ovat erittäin riippuvaisia alkutuotannosta (maataloudesta, kalastuksesta) ja niiden infrastruktuuri ilmastonmuutoksen vaikutusten kohtaamiseksi on rajallinen,
- B. ottaa huomioon, että ilmastonmuutos aiheuttaa vuosittain yli 300 000 kuolemantapausta ja vaikuttaa vakavasti 325 miljoonaan ihmiseen ja että luvut todennäköisesti enemmän kuin kaksinkertaistuvat vuoteen 2030 mennessä; ottaa huomioon, että kehitysmaiden osuus on lähes 99 prosenttia näistä kuolemantapauksista ja 98 prosenttia ihmisistä, joihin ilmastonmuutos vaikuttaa vakavasti,
- C. ottaa huomioon, että ilmastonmuutoksesta johtuvat taloudelliset tappiot ovat tätä nykyä yli 125 miljardia Yhdysvaltain dollaria vuodessa¹, ja ne saattavat nousta 600 miljardiin Yhdysvaltain dollariin vuoteen 2030 mennessä; ottaa huomioon, että kehitysmaat kantavat 90 prosenttia tappioista,
- D. ottaa huomioon, että ilmastonmuutos on jo ajanut köyhyyteen yli 12 miljoonaa ihmistä ja että 20 miljoonaa ihmistä on ajautumassa köyhyyteen vuoteen 2030 mennessä,
- E. ottaa huomioon, että ilmastonmuutos voi kärjistää konfliktin aiheita kansainvälisissä suhteissa muun muassa johtamalla maatalouteen käytettävien maa-alueiden pientymisestä, pahenevasta vesipulasta tai metsien hävittämisestä johtuviin resurssikonflikteihin taikka ilmastosta johtuvaan muuttoliikkeeseen,
- F. ottaa huomioon, että historiallisesti vastuu ilmastonmuutoksesta lankeaa teollisuusmaille, joilla on moraalinen velvollisuus auttaa kehitysmaita sopeutumaan ilmastonmuutoksen vaikutuksiin; katsoo, että Kööpenhaminassa pidettävä Yhdistyneiden Kansakuntien ilmastonmuutoskonferenssi on viimeinen vaihe maailmanlaajuisissa neuvotteluissa, joissa on määrä saada aikaan oikeudenmukainen ja tehokas sopimus Kioton pöytäkirjan jatkosta noudattaen saastuttaja maksaa -periaatetta,
- G. ottaa huomioon, että kaikenlainen viivästys lujien päätösten tekemisessä tarpeellisista mekanismeista ja rahoituksesta ilmastonmuutoksen syiden ja vaikutusten vähentämiseksi

¹ Tämä on enemmän kuin koko virallinen kehitysapu yhteensä kyseisenä vuonna.

aiheuttaa huomattavasti suuremmat kustannukset; ottaa huomioon, että vaikka ilmastonmuutos vaatisi pikaisia toimia kehitysmaissa, sopeutumis- ja lieventämistoimenpiteisiin myönnetään aivan liian vähän rahoitusta,

- H. ottaa huomioon, että kehitysmaiden sopeutumiskustannuksiksi arvioidaan 50-135 miljardia Yhdysvaltain dollaria vuodessa, mutta avunantajamaiden tuen määrä on ainoastaan 500 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria vuodessa; ottaa huomioon räikeän vastakohdan, että rahoituslaitosten pelastamiseen käytettiin viime vuonna maailmanlaajuisesti 18 triljoonaa Yhdysvaltain dollaria,
- I. ottaa huomioon, että suurin osa ilmastonmuutokseen luvatuista määrärahoista tulee virallisen kehitysavun talousarvioista, mikä siirtää niitä pois kehitysavulta ja uhkaa vakavasti köyhyiden vähentämistä ja vuosituhannen kehitystavoitteiden saavuttamista,
- J. ottaa huomioon, että ilmastonmuutos asettaa vaaraan 40 prosenttia kansainvälisen köyhyden vähentämiseen suunnatuista investoinneista¹ ja uhkaa näin ollen kehitysyhteistyön tehokkuutta ja kestävyttä; katsoo, että ilmastonmuutos- ja kehitysyhteistyöaloitteiden paremmalle koordinoinnille, täydentävyydelle ja johdonmukaisuudelle on selkeä tarve,
- K. ottaa huomioon, että useimmissa olemassa olevissa sopeuttamisrahoituksen kanavissa ei käytetä osallistavaa lähestymistapaa, joka edistäisi kehitysmaiden vastuunottoa, ja vain muutama niistä on sellaisia, joihin sekä lahjoittajat että vastaanottajamaat voivat luottaa täysin,
- L. katsoo, että kansalliset sopeutumisohjelmat (NAPA) ovat tärkeitä välineitä ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi ja ne edistävät vastuunottoa, mutta julkisen tuen ja ohjelmien täytäntöönpanemiseksi tarkoitettujen määrärahojen puute saattaa heikentää niiden mahdollisuuksia,
- M. ottaa huomioon, että sopeutumisen rahoittamisen kokonaiskuva on erittäin hajanainen ja huonosti koordinoitu sekä kansainvälisellä että EU:n tasolla, minkä vuoksi erilaisten mekanismien kautta rahoitettujen aloitteiden täytäntöönpano on erittäin haasteellinen tehtävä kehitysmaille,
  - 1. panee tyytyväisenä merkille, että vuoden 2012 jälkeistä ilmastonmuutossopimusta koskevissa neuvotteluissa on edistytty ilmastonmuutokseen sopeutumisen asettamisessa tasavertaiseen asemaan ilmastonmuutoksen vaikutusten hillitsemisen kanssa; korostaa, että ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja sen vaikutusten hillitseminen on sidottava neuvotteluissa tiiviimmin toisiinsa;
  - 2. pitää ehdottoman tärkeänä, että vuoden 2012 jälkeisessä ilmastonmuutossopimuksessa olisi otettava huomioon sekä kansainvälisellä että kansallisella tasolla meneillään olevat kehitysprosessit; kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita luomaan parempia yhteyksiä ilmastonmuutoksen ja vuosituhannen kehitystavoitteiden välillä siten, että sisällytetään ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja sen vaikutukset vuosituhannen kehitystavoitteiden

---

¹ Maailmanpankin arvio.

saavuttamiseen tähtääviin hankkeisiin ja ohjelmiin sekä kaikkiin köyhyden vähentämistä koskeviin strategioihin;

3. korostaa, että sopeutumisrahoituksen on oltava uutta ja sen on täydennettävä jo olemassa olevia julkista kehitysapua koskevia sitoumuksia (joiden tavoitteena on nostaa kehitysavun osuus 0,7 prosenttiin bruttokansantuotteesta vuoteen 2015 mennessä);
4. kehottaa kansainvälistä yhteisöä lisäämään huomattavasti taloudellista tukeaan kehitysmaissa toteutettaville sopeuttamistoimille ja selvittämään tähän tarkoitettuja innovatiivisia rahoitusmekanismeja, kuten kansallisia päästöveroja, kansainvälisiä kauppaveroja, lento- ja laivaliikenteen päästömaksuja sekä päästömääräyksiköiden huutokauppaa;
5. kehottaa komissiota lisäämään huomattavasti maailmanlaajuisen ilmastonmuutosliittouman (GCCA) määrärahoja ja ehdottaa, että yhdeksi rahoituslähteeksi voitaisiin varata vähintään 25 prosenttia EU:n päästökauppajärjestelmän odotetuista huutokauppataloista; kehottaa komissiota varmistamaan, että maailmanlaajuisesta ilmastonmuutosliittoumasta tulee sopeuttamisvarojen käyttöä kehitysmaissa käsittelevä tietojenvaihtokeskus ja että näin vältetään uusien kahdenvälisten aloitteiden luominen EU:ssa;
6. korostaa, että sopeutumis- ja lieventämistoimenpiteiden rahoittamisen kehitysmaissa olisi oltava riittävää, ennustettavissa olevaa ja avointa; huomauttaa, että avunantajamaiden on tutkittava, miten kehitysmaiden hyödyntämiskykyä voitaisiin lisätä, jotta nämä voivat käyttää määrärahoja tehokkaasti;
7. palauttaa mieliin, että varat olisi maksettava avustuksina eikä edullisin ehdoin annettavina luottoina, sillä ilmastonmuutosrahoitus ei ole apua vaan korvausta, jonka teollisuusmaat ovat velkaa saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti;
8. katsoo, että vuoden 2012 jälkeisessä ilmastonmuutossopimuksessa on luotava korvaus- ja tervehdyttämistoimia, jotta ilmastonmuutoksen haittavaikutuksista johtuvia tappioita ja vahinkoja voidaan käsitellä asianmukaisesti kehitysmaissa;
9. kehottaa kansainvälistä yhteisöä asettamaan etusijalle rahoituksen myöntämisen ilmastonmuutokselle kaikkein altteimmille kehitysmailla sekä erityisesti Afrikalle, sillä tämä on saanut alle 12 prosenttia kaikesta neljän viime vuoden aikana käytetystä ilmastonmuutosrahoituksesta, sekä pienille saarikehitysvaltioille;
10. pitää tärkeänä vastuunottoa sopeutumisrahoituksesta, esimerkiksi siten, että toteuttamismekanismeja valvotaan kansallisella tasolla (esim. parlamentin valiokunnissa); kehottaa lisäksi kansainvälistä yhteisöä myöntämään 2 miljardia Yhdysvaltain dollaria viiden seuraavan vuoden aikana kansallisten sopeutumisohjelmien yhteydessä toteutettaviin hankkeisiin;
11. korostaa institutionaalisen vastuun ja luottamuksen välttämättömyyttä, minkä vuoksi on varmistettava avunantaja- ja vastaanottajamaiden yhtäläinen edustus sopeutumisrahoituslaitosten hallintoelimissä; kehottaa kansainvälistä yhteisöä lisäämään

sopeuttamisrahastoon maksamiaan summia, sillä tämä on yksi demokraattisimmista päätöksentekorakenteista sopeuttamisen yhteydessä;

12. katsoo, että ympäristöstä johtuvan muuttoliikkeen asianmukainen suunnittelu ja hallinta on tulevaisuudessa ratkaisevan tärkeää kansalaisten turvallisuudelle, ja kehottaa kansainvälistä yhteisöä kartoittamaan ja ryhtymään käsittelemään ympäristöpakolaisten suojelusta annetussa lainsäädännössä olevia puutteita;
13. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä UNFCCC:n sihteeristölle.